

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

ANI WIDU, ANI SŁYCHU

OJ CZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

Kiedy o kimś lub o czymś nie ma żadnych wieści, kiedy nie można go odnaleźć, kiedy nie widać go ani nie słysząc, kiedy coś, czego szukamy, przypadło, mówimy ANI WIDU, ANI SŁYCHU. Nie należy tego wyrażenia „poprawiać” i zamieniać formy SŁYCHU na formę SŁUCHU, bo forma SŁYCHU to dopełniacz archaicznego rzeczownika SŁYCH, który zachował się właśnie w tym wyrażeniu. Równie archaiczny jest towarzyszący mu WID (ale o nim w innej ciekawostce). SŁYCH pochodzi bezpośrednio od czasownika SŁYCHAĆ (podczas gdy w parze SŁUCH – SŁUCHAĆ zachodzi relacja odwrotna: to czasownik SŁUCHAĆ pochodzi od rzeczownika SŁUCH). Pierwotnie oznaczał ‘to, że się słyszy; to, że się o czymś słyszy; to, co się daje usłyszeć lub co można usłyszeć’ – dzisiaj w takim znaczeniu używamy słów SŁUCH, SŁYSZENIE, SŁUCHY. Dawniej było też znacznie więcej frazeologizmów ze SŁYCHEM: ANI SŁYCHU, ANI DYCHU ‘ktoś zaginął bez wieści, coś przypadło na amen’; SŁYCH o czymś ZAGINAŁ (dziś już tylko w zmienionej postaci: słuch o czymś zaginął); JAK SŁYCH NIESIE ‘jak wieść głosi’.